

INSTITUTIONEN FÖR SVENSKA SPRÅKET

SVE030 Retorik, muntlighet och retorikdidaktik för svenskämnen, 7,5 högskolepoäng

Rhetoric, Oral Proficiency, and Instruction in School Subjects Swedish as L1 and L2, 7.5 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Institutionen för svenska språket 2021-02-09 att gälla från och med 2021-08-30, höstterminen 2021.

Utbildningsområde: Humanistiskt 100 %

Ansvarig institution: Institutionen för svenska språket

Inplacering

Kursen är en fortbildningskurs för den som har ämneslärarexamen (eller motsvarande) med ämnena Svenska och/eller Svenska som andraspråk i sin ämneskombination.

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Svenska språket

Fördjupning

G2F, Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

G2F, Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Förkunskapskrav

Ämneslärarexamen (eller motsvarande) med minst 90 hp svenska. I de fall ämnet är delat mellan de båda disciplinerna/huvudämnena Litteraturvetenskap och Svenska språket ska fördelningen mellan dessa vara i huvudsak jämn. (Kombinationen 60 hp litteratur och 30 hp svenska anses på GU vara jämn.)

Eller:

Ämneslärarexamen (eller motsvarande) med minst 45 hp svenska som andraspråk.

Lärandemål

Efter godkänd kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för och förklara kursens centrala begrepp och modeller för retorik, didaktik och retorikdidaktik
- redogöra för forskning med särskilt avseende på muntlighet, muntlig framställning och retorikbedömning i skolan i ett flerspråkigt ämnessammanhang

Färdigheter och förmåga

- diskutera, problematisera och tillämpa kursens retoriska, didaktiska och retorikdidaktiska begrepp och modeller i anslutning till muntliga praktiker, framför allt exempel på/ur elevers muntliga praktiker
- omsätta förvärvade kunskaper om retoriska, didaktiska och retorikdidaktiska begrepp och modeller i den egna undervisningspraktiken

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- med utgångspunkt i kurslitteraturens kunskapsbas förhålla sig till och kritiskt reflektera över den egna yrkesutövningen i den muntliga undervisningen
- kritiskt granska egna och andras lösningar på olika kursuppgifter och uttrycka konstruktiv, kursförankrad respons om såväl förtjänster som förbättrings-/förändringspotential.

Innehåll

Kursen omfattar olika perspektiv på elevers muntlighet, retorik och retorikdidaktik med hjälp av aktuella forskningsfält, begrepp och modeller för planering, undervisning och bedömning. Kursen behandlar således lärares retorikdidaktiska arbete med alla elevers möjligheter att utveckla medvetenhet om och tillit till den egna muntliga förmågan. Kursen tar avstamp i frågan om varför och hur retorik ska ta plats i undervisningen och om hur man som lärare i svenskämnen kan motivera och medvetandegöra ett retorikinnehåll i vid bemärkelse för eleverna. I sin tur leder det vidare till olika svar på flera frågor: Vad kan retorik och retorikdidaktik vara i skolans svenskämnen? Hur kan kunskaper i retorik fungera som funktionellt redskap för elevernas språkmedvetenhet och språkutveckling i såväl muntliga som skriftliga praktiker i och utanför undervisningen?

Kursen delas upp i tre moment som examineras ett i taget.

Moment 1 - Retorikdidaktiska perspektiv (2,5hp)

Momentet handlar om förhållandet mellan elevers muntlighet i skolan, retorik, didaktik och retorikdidaktik så som dessa områden framträder i ett urval av aktuell litteratur. Muntlig framställning och muntlighet i ämnena svenska och svenska som andraspråk diskuteras i vid bemärkelse i relation till läroplaner och undervisningsplanering.

Moment 2 - Begrepp och modeller för analys, undervisning och bedömning (2,5hp)

Momentet tar upp begrepp och modeller för analys och bedömning av retoriska situationer med hjälp av retoriska och didaktiska redskap. Momentet bygger bland annat på olika retoriska undervisningsfall som utvärderas och diskuteras.

Moment 3 - Praktisk tillämpning av begrepp och modeller (2,5hp)

Momentet innebär att studenten med utgångspunkt i innehållet i moment 2 och 3 planerar och prövar undervisningsmoment med fokus på elevers muntliga färdigheter i det egna klassrummet. I momentet ingår också att studenten med hjälp av kursens teoretiska begrepp didaktiskt utvärderar sitt eget och andra studenters undervisningsmoment.

Former för undervisning

Kursen undervisas via lärplattform. Studenten måste därför ha tillgång till lämplig digital enhet för deltagande. Kursen omfattar föreläsningar, seminarier samt diskuterande examinationstillfällen.

Undervisningsspråk: svenska

Kurslitteratur på engelska (samt ev. norska och danska) förekommer.

Former för bedömning

Moment 1 och 2 examineras i muntlig seminarieform samt omfattar även ett antal obligatoriska moment bestående av smärre inlämningsuppgifter. Moment 3 examineras genom en mindre, skriftlig rapport om interventionen i eget klassrum. Uppgiften kan genomföras parvis. Studentens rapport behandlas i ett muntligt ventileringsseminarium som inbegriper både presentations- och diskussionsobligatorium.

Om student som underkänts två gånger på samma examinerande moment önskar byte av examinator inför nästa examinationstillfälle, bör sådan begäran inlämnas skriftligt till institutionen och ska bifallas om det inte finns särskilda skäl däremot (HF 6 kap 22§).

Om student fått rekommendation från Göteborgs universitet om särskilt pedagogiskt stöd kan examinator, i det fall det är förenligt med kursens mål och förutsatt att inte orimliga resurser krävs, besluta att ge studenten en anpassad examination eller alternativ examinationsform.

I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar ska student garanteras minst tre examinationstillfällen (inklusive ordinarie examinationstillfälle) under en tid av minst ett år, dock som längst två år efter det att kursen upphört/förändrats. Vad avser praktik och verksamhetsförlagd utbildning gäller motsvarande, men med begränsning till endast ett ytterligare examinationstillfälle.

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U). Moment 1 och 2 betygsätts med antingen U eller G. Moment 3 betygsätts med U, G eller VG. VG på hel kurs får den student som har VG på moment 3 och samtidigt är godkänd på moment 1 och 2.

Examinator kan medge komplettering inom överenskommen tidsfrist för den student som av examinator bedöms ligga nära gränsen för godkänt resultat. Frånvaro från examinerande och/eller obligatoriska moment kan fullgöras med uppgifter som examinator avgör utgör adekvata. (Ersättningsuppgifterna kan ibland kräva att kursdeltagaren utför dem efter formellt kursslut.)

Kursvärdering

Utvärdering genomförs genom institutionens försorg efter kursslut samt efter meddelande av slutexaminationens resultat. Resultatet och eventuella förändringar i kursens upplägg ska förmedlas både till de studenter som genomförde värderingen och till de studenter som ska påbörja kursen.

Övrigt

Studenten förutsätts vara aktiv lärare med tillgång till undervisning i kursadekvat elevgrupp.